

CODUL DE CONDUITĂ A COLABORATORULUI VAMAL

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

1. Codul de conduită a colaboratorului vamal (în continuare – cod) stabilește normele obligatorii de conduită profesională și are drept scop reglementarea principiilor fundamentale de conduită pentru prevenirea unor situații care ar putea afecta reputația și imaginea colaboratorului vamal în particular, precum și a organelor vamale în general.
2. Prin prezentul cod se urmărește asigurarea prestării unor servicii de calitate și informarea publicului asupra regulilor de conduită a colaboratorului vamal, a căror respectare trebuie să fie garantată.
3. Prezentul cod va încuraja publicul să contribuie activ la realizarea obiectivului de bază pus în fața organelor vamale.

CAPITOLUL II MISIUNEA CODULUI, PRINCIPIILE ȘI VALORILE PROFESIONALE ALE PERSONALULUI VAMAL

4. Codul de conduită a colaboratorului vamal are ca obiectiv asigurarea desfășurării activității de control vamal la cele mai înalte standarde de profesionalism.
 5. Principiile fundamentale ale activității în organele vamale sînt următoarele:
 - a) *echitate* - colaboratorii vamali tratează imparțial, corect și echitabil toate persoanele cu care intră în contact în virtutea exercitării funcției publice;
 - b) *calitatea serviciilor* – colaboratorul vamal efectuează controlul vamal la cele mai înalte cote de calitate și standarde de performanță, astfel încît să se asigure atît realizarea funcției de control vamal, cît și derularea nestingherită a activității contribuabilului pe toată perioada controlului;
 - c) *confidențialitate* - colaboratorul vamal este obligat să nu divulge informațiile pe care le deține în virtutea exercitării atribuțiilor de serviciu, fără autorizarea persoanelor împuternicite, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
- Colaboratorul vamal va fi prudent în folosirea și protejarea informațiilor acumulate și nu va utiliza informațiile și documentele de care ia cunoștință pentru nici un scop contrar legii.

Colaboratorul vamal are obligația să respecte confidențialitatea informațiilor obținute în timpul activităților profesionale.

Colaboratorul vamal, care dobândește informații în timpul exercitării sarcinilor de serviciu profesionale, are obligația să nu folosească informațiile în avantajul personal sau în avantajul unei terțe părți;

d) *imparțialitate* - obligativitatea unei atitudini obiective și neutre a colaboratorului vamal față de orice interes personal, economic, politic, religios etc.;

e) *independență* - îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor potrivit competențelor stabilite pentru nivelul ierarhic deținut în cadrul organelor vamale, fără imixtiunea nemotivată a altor colaboratori vamali, persoane sau autorități;

f) *integritate morală* – interdicție impusă colaboratorului vamal de a solicita, de a accepta sau de a transmite, direct sau indirect, un avantaj ori beneficiu în exercitarea funcției publice sau a abuza în vreun mod de această funcție;

g) *legalitate* - în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, colaboratorul vamal este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

h) *loialitate* - devotament față de instituție și valorile promovate de aceasta, adeziune conștientă manifestată de către colaboratorul vamal, din proprie inițiativă, față de obiectivele instituției, respect față de ierarhia instituției, onestitate în relațiile interpersonale, respect față de adevăr și dreptate, conștiinciozitate în îndeplinirea atribuțiilor, respectarea angajamentelor asumate, asigurarea confidențialității în serviciu;

i) *profesionalism* - exercitarea funcției de colaborator vamal de către persoane înzestrate cu un înalt grad de profesionalism, ale căror capacități intelectuale și experiență dobândite le asigură competența necesară pentru desfășurarea activității de control vamal.

6. Valorile profesionale ale colaboratorilor vamali sînt următoarele:

a) *experiență și competență* - colaboratorul vamal, în activitatea sa, se bazează pe o judecată profesională sănătoasă, asigurată de o bună pregătire și competență a angajaților Serviciului Vamal;

b) *spirit de echipă* - colaboratorii vamali conlucrează conform principiilor și intereselor comune ale Serviciului Vamal;

c) *tradiție* - Serviciul Vamal, fiind membru al Organizației Mondiale a Vămilelor, a acumulat tradiții constructive care sînt aplicate de colaboratorii vamali, pentru ca societatea să creadă în continuitatea valorilor organelor vamale.

CAPITOLUL III

CONDUITA PROFESIONALĂ A COLABORATORULUI VAMAL

7. Pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, colaboratorul vamal este obligat:

a) să respecte prevederile legale în vigoare, dispozițiile interne, precum și normele profesionale specifice activității desfășurate;

b) să respecte și să aplice principiile fundamentale ale activității în organele vamale;

c) să aibă un comportament civilizată față de persoanele cu care vine în contact, în virtutea exercitării atribuțiilor de serviciu;

d) să fie loial instituției în care își desfășoară activitatea;

e) să-și îndeplinească sarcinile de serviciu cu conștiințozitate și responsabilitate;

f) să fie, în toate circumstanțele, obiectiv și imparțial;

g) să nu se lase influențat de interese personale și nici de presiunile politice, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

h) să aibă un comportament echilibrat și nediscriminatoriu, tratându-l pe fiecare în mod egal, respectându-i drepturile și demnitatea;

i) să păstreze confidențialitatea operațiilor efectuate, a materialelor și informațiilor de care ia cunoștință prin exercitarea funcției;

j) să susțină și să desfășoare activitatea de combatere a fraudei, corupției, traficului ilicit de mărfuri și bunuri și a altor acțiuni ilicite;

k) să sesizeze conducătorului ierarhic superior cazurile în care i se cere să acționeze contrar normelor de conduită și disciplină, precum și faptele ilicite de care a luat cunoștință în exercițiul funcției;

l) să nu se lase intimidat de presiunile sau influențele exercitate asupra lui de către persoane sau structuri, din interiorul sau din afara instituției, cu privire la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

m) să aibă o ținută vestimentară curată, îngrijită și purtată în mod corespunzător.

8. Colaboratorului vamal îi este interzis:

a) să fie implicat în săvârșirea de acțiuni ilicite;

b) să facă comentarii inoportune, în public, cu privire la politică sau programele și strategiile organelor vamale;

c) să consume alcool sau droguri în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu;

d) să fumeze în locuri în care acest lucru este interzis sau când își exercită activitatea în locuri publice.

CAPITOLUL IV

OBLIGAȚIILE ȘI RESTRICȚIILE COLABORATORULUI VAMAL

9. Colaboratorul vamal este obligat:

a) să dea dovadă de onestitate în îndeplinirea tuturor atribuțiilor de serviciu;

b) să nu se lase influențat în luarea deciziilor de către persoane sau structuri din interiorul sau din afara instituției privind îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

c) să respingă și să comunice conducătorului ierarhic superior orice tentative sau acte de corupție, fapte sau acțiuni ilegale;

d) să gestioneze în mod util, eficient și economic resursele publice încredințate în scopul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

10. Colaboratorului vamal îi este interzis:

a) să folosească poziția sa în interese particulare și să sugereze o recompensă pentru îndeplinirea oricăror atribuții de serviciu;

b) să solicite, să primească sau să accepte cadouri, împrumuturi și orice alte valori sau servicii, în legătura cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, de la persoane cu care se află în relații de serviciu;

c) să se implice în activități sau înțelegeri, direct sau prin intermediul membrilor lor de familie, care ar provoca conflicte de interese;

d) să folosească bunurile publice pentru rezolvarea unor probleme personale.

CAPITOLUL V ATITUDINEA FATĂ DE PUBLIC

11. Colaboratorul vamal este obligat:

a) să respecte principiul legalității, acționând în conformitate cu regulile și procedurile prevăzute în reglementările vamale;

b) să asigure egalitatea de tratament și să nu facă discriminare pe criterii de naționalitate, sex, origine, rasă, etnie, religie sau convingeri, handicap, vârstă;

c) să dea dovadă de seriozitate și respect față de persoanele cu care intră în relații de serviciu;

d) să aibă un comportament demn, să dea dovadă de operativitate, politețe și onestitate;

e) să nu acționeze sub influența emoțiilor puternice, arbitrariului și propriilor preferințe, determinate de opinii de orice natură;

f) să aibă o ținută, o conduită și un limbaj corespunzător în relațiile cu publicul;

g) să motiveze deciziile pe care le ia.

CAPITOLUL VI COMPORTAMENTUL ÎN CADRUL INSTITUȚIEI

12. Colaboratorul vamal este obligat:

a) să dea dovadă, în cadrul serviciului, de relații bazate pe responsabilitate, loialitate, egalitate în drepturi, respect reciproc, colaborare și sprijin profesional;

b) să îndeplinească sarcinile de serviciu în limitele competențelor și responsabilităților atribuite;

c) să îndeplinească toate sarcinile dispuse de conducătorii ierarhic superiori, cu condiția că acestea să nu contravină dispozițiilor legale;

d) să acționeze în toate cazurile în așa mod încât să nu fie afectată securitatea sa ori a colegilor săi.

13. Colaboratorului vamal îi este interzis:

a) să examineze cereri a căror soluționare nu ține de competența sa ori care nu i-au fost repartizate de conducătorii ierarhic superiori;

b) să intervină pentru soluționarea unor astfel de cereri.

CAPITOLUL VII ASIGURAREA TRANSPARENȚEI

14. În cazul în care colaboratorului vamal i s-a propus un avantaj nedatorat, pentru a-și asigura protecția, el trebuie să întreprindă următoarele măsuri:

a) să refuze avantajul nedatorat;

b) să încerce să identifice persoana care i-a făcut oferta;

c) să evite contactele îndelungate, deși cunoașterea motivului ofertei poate fi utilizată la o depozitie;

d) să aibă martori, de exemplu, colegii de lucru din preajmă;

e) să întocmească, în termeni optimi, un proces-verbal scris privind această tentativă, de preferință într-un registru oficial;

f) să semnaleze această tentativă superiorului său ori direct autorității competente pentru a asigura respectarea legii.

15. Colaboratorul vamal nu trebuie să accepte sau să dea impresia că acceptă situația care îl obligă să acorde, la rîndul său, o favoare unei persoane sau unei entități oarecare. De asemenea, comportamentul său, atît public, cît și privat, nu trebuie să-l facă vulnerabil de o influență nedatorată sau datorată a altei persoane în alt scop decît cel de serviciu.

CAPITOLUL VIII DEMNIȚATEA, SPRIJINUL PROFESIONAL ȘI MEDIUL DE LUCRU

16. Colaboratorul vamal este obligat:

a) să apere demnitatea funcției și să nu lezeze prestigiul organelor vamale;

b) să nu răspundă la provocările sau insultele adresate de orice persoană cu care vine în contact în exercițiul funcțiunii cu privire la persoana sa, a colegilor sau a instituției din care face parte.

17. Colaboratorul vamal beneficiază:

a) de protecția legii, în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

- b) de drepturile recunoscute de lege;
- c) de pregătire profesională, inițială sau continuă, pe tot parcursul carierei sale;
- d) de condiții de muncă și de igienă de natură să-i ocrotească sănătatea și integritatea fizică;
- e) de dotările materiale necesare, care să-i permită îndeplinirea operativă a sarcinilor de serviciu în condiții optime.

CAPITOLUL IX CONSECINȚELE ÎNCĂLCĂRII DISPOZIȚIILOR PREZENTULUI COD

18. Orice încălcare a prevederilor prezentului cod constituie abatere disciplinară căreia i se pot aplica sancțiuni disciplinare conform Legii serviciului în organele vamale nr.1150-XIV din 20 iunie 2000.

19. În toate cazurile în care organele vamale sînt sesizate, din interiorul sau din afara instituției, cu privire la comportamentul inadecvat al angajaților săi, vor fi efectuate investigații de serviciu, iar în caz de necesitate, și anchete de serviciu, în condițiile legii.